

Henrik Gustafsson:

KASVUTURPEEMME MARKKINOINTI

Turve on maamme suurimpia luonnonrikkauksia. Sitä on kuitenkin toistaiseksi vähiten käytetty hyväksi. Noin 250 000 tonnin vuosikäytöllä on turvevarojemme laskettu kestäväan 2 000 vuotta.

Kasvuturpeen lisääntyvä kysyntä maailman markkinoilla on avannut turveteollisuudellemme aivan uudet näköalat. Kasvuturveala onkin viime vuosina ollut turveteollisuutemme suurimman mielenkiinnon kohteena, ja kehitystyö on suuntautunut lähinnä siihen. Uudet tuotanto- ja pakkausmenetelmämme ovat luoneet edellytykset kasvuturpeen laajalle käytölle kotimaassa ja ulkomailla. Kasvuturpeen tuotantomme nousi viime vuonna 55 000 m³:in edellisen vuoden luvun oltua vain 20 000 m³.

Koko maailman turvetuotanto oli vuonna 1960 160 milj. tonnia (v. 1958 76 milj. tonnia). Vuoden 1960 tuotannosta käytettiin 100 milj. tonnia kasvuturpeena. Kasvuturpeen käyttö on viime vuosien aikana jatkuvasti lisääntynyt, mutta se on rajoittunut maapallon kehittyneisiin alueisiin kuten Pohjois-Amerikkaan ja Eurooppaan.

Suurimmat kasvuturpeen käyttäjät ovat Neuvostoliitto ja USA, joissa kasvuturvetta käytetään sekä kasvihuoneissa että avomaalla. Neuvostoliiton turvevarat ovat maailman suurimmat, ja maa on turpeeseen nähden täysin omavarainen.

USA:n vuotuinen kasvuturpeen käyttö on 750 000 tonnia, josta noin 300 000 tonnia on tuotettu ulkomailta, pääasiassa Kanadasta ja Länsi-Euroopasta.

Länsi-Euroopassa on Länsi-Saksa suurin kasvuturpeen tuottaja vuoden 1961 tuotannon ollessa 550 000 tonnia. Seuraavina tulevat Hollanti noin 100 000 tonnia, Englanti 80 000 tonnia ja Irlanti 20 000 tonnia.

Pohjoismaissa on Ruotsin kasvuturvetuotanto 50 000 tonnia, Tanskan 40 000 tonnia ja Norjan 30 000 tonnia.

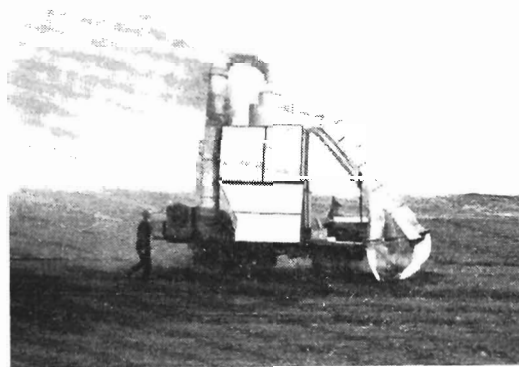
Kaikki nämä Länsi-Euroopan maat harjoittavat jossain määrin vientiä. Suurin viejä on Saksa, jonka tuotannosta kolmannes myydään ulkomaille, pääasiassa USA:han ja Englantiin. Muiden maiden vienti on vain noin kymmenes osa tuotannosta.

Kasvuturpeen nykyinen myynti maailman markkinoille on noin 400 000 tonnia vuodessa, ja turpeesta on nopeasti muodostumassa merkittävä tekijä. Viljelytekniikan kehittyminen ja elintason nouseminen vaikuttavat tähän oleellisesti. Parhaana esimerkkinä tästä on oma maamme, jossa parin viime vuoden aikana pääosa puutarhureistamme on ryhtynyt käyttämään pelkkää turvetta kasvualustana kasvihuoneissa. Käyttö on perustunut tri Puustjärven kehittämään turveviljelymenetelmään. Myös avomaaviljelyssä ryhdytään turvetta käyttämään lähiaikoina. Kasvuturpeen menekki on siten kotimaassa taattu jopa siinä määrin, että tarjonta ei ainakaan toistaiseksi vastaa kysyntää.

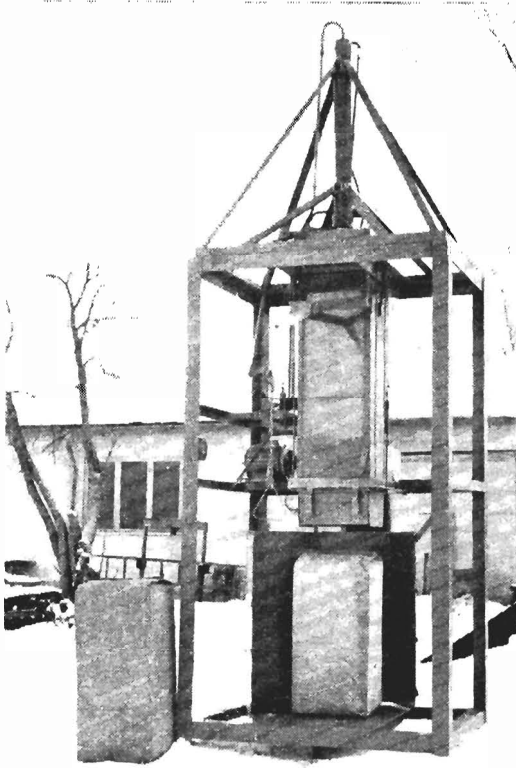
Uudet tuotantomenetelmämme tekevät lisäksi mahdolliseksi harjoittaa vientiä hyvinkin suuressa mittakaavassa. Varsinkin näinä kasvuturpeen kehitysvuosina luodut puristus- ja pakkausmenetelmät tekevät kasvuturpeen viennin kannattavaksi.

Vanha, jutekangaspäällysteinen paali on edelleenkin suosittu ostajamaissa, mutta viime vuosina on paperisäkki tullut yhä yleisemmäksi. Utta jyrsinpehkon tuotantoa ei enää kannata suunnitella paalukseen perustuvaksi, sillä paalien sekä koneettä pakkaustarvikekustannukset ovat suuremmat kuin säkkien.

Vientiä varten on turve maamme olosuhteissa edullisinta pakata joko puristetuna paperisäkkeihin (puristussuhde 3 : 1)

Kuva 1. Pneumaattinen jyrshinturpeen kokoojajone toiminnassa suolla. Koneen on suunnitellut dipl.ins. A. Suoninen.

Kuva 2. Suo Oy:n hankkima ruotsalainen säkkipuristin.

tai levyinä paperi- tai kartonkipakkaukseen (puristussuhde 5 : 1).

Suosituin säkkikoko ostajamaissa on tällä hetkellä 4—6 j³, joskin myös pienempiä säkkejä käytetään jonkin verran varsinkin kotipuutarhoja varten. Ainakin aluksi on meidän syytä käyttää 6 j³:n säkkejä.

Turvelevy on aivan uusi artikkeli. Turpeen puristussuhde siinä on noin kaksinkertainen ventisäkkeihin verrattuna. Tämän johdosta sekä pakkaus- että kuljetuskustannukset ovat pienemmät. Toistaiseksi kasvuturvelevyjen käyttö rajoittuu vain muutamiin erikoistarkoituksiin lähinnä taimiviljelyyn. Niiden käytön odotetaan siitä huolimatta lisääntyvän hyvin nopeasti. Turpeen vientimme tulee aluksi suuntautumaan pääasiassa USA:han, joka on perinteellisesti suurin turpeen maahantuojia. Tämä maa on myös vaativin turpeen ostaja, joten mikäli onnistumme näillä markkinoilla, voimme odottaa turpeellemme avautuvan markkinoita myös muissa maissa.

Kirjoittajan ollessa viime keväänä markkinatutkimusmatkalla USA:ssa kävi ilmi, että omakotitalot ovat siellä suurin kasvuturpeen kuluttajaryhmä. USA:ssa toteutetaan tällä hetkellä erittäin laajaa omakotien rakennusohjelmaa. Yhä kasvava keskiluokka, jonka ostovoima on erittäin suuri, muuttaa pois keskikaupungeista esikaupunkeihin ja rakentaa siellä omakoteja puutarhoineen. Myös vapaa-ajan käyttötavat ovat muuttumassa ulkoilma-harrastusten voittaessa yhä lisää alaa. Tästä koituu suurin osa puutarhaharrastuksen hyväksi. Eläkeläisten kasvava määrä vaikuttaa myös samaan suuntaan, sillä he jos ketkään ovat todellisia puutarhastäviä.

Kiinnostus omakotipuutarhoihin kasvaa siis jatkuvasti, minkä havaitsin myös kansainvälisessä puutarhanäyttelyssä New Yorkissa. Näyttely oli tähänastinen ennätys sekä näytteillepanijain että näyttelyvieraiden suhteen.

Suuret tavaratalot ja ostoskeskukset, joiden myynnistä suurin osa käsittää puutarhatarvikkeita ja turvetta, siirtyvät myös esikaupunkeihin. Turve varastoidaan ulkosalla, ja 75 % turveostoista tehdään perjantai-iltapäivän ja lauantai-iltapäivän välisenä aikana.

Huomattavia määriä turvetta käytetään USA:ssa myös sellaisten suurkuluttajien toimesta kuin rakennusurakoitsijat, kaupunkien ja kuntien puistot sekä kauppuutarhat.

Milloinkaan ei kuitenkaan käytetä pelkkää turvetta vaan aina erilaisia sekoituksia. Maaperätutkija Wade McCallin mukaan saadaan sopiva sekoitus käytettäessä 3 osaa hienoa hiekkaa ja 1 osa turvetta tai

Kuva 3. 6 j³:n paperisäkkeihin pakattu ruotsalainen turvepehku saapuu hyvässä kunnossa New Yorkiin. Kuvassa säkit lastattuina laivan ruumaan.

Kuva 4. Puolalaisia, puurimoilla varustettuja 7½ j³:n jutepaaleja erään ketjumiymälän ulkopuolella New Jerseyssä.

2 osaa hienoa hiekkaa ja 1 osa turvetta. Suosituin pH-arvo on noin 6, mikä sopii kaikille taimille.

USA tuo kasvuturvetta pääasiassa Kanadasta ja Euroopasta. Ennen toista maailmansotaa olivat Saksa, Hollanti ja Ruotsi suuria turpeen tuottajia, mutta sodan katkaistua USA:n suhteet Eurooppaan on Kanadan turveteollisuus saanut uutta vauhtia. Vuonna 1953 Länsi-Saksa oli kuitenkin jälleen suurin tuottaja sen osuuden ollessa 60 % koko USA:n turpeen tuonnista. Sen jälkeen on Saksan vienti hitaasti laskenut. Vuonna 1959 se oli noin 30 % ja vuonna 1961 19 %. Kanadan osuus sensijaan nousi vuoteen 1961 mennessä 74 %:iin. Suurin osa (40 %) Kanadan turpeesta tuotetaan British Columbiassa, ja sen myyntialue on USA:n länsirannikko.

Eurooppalainen turve tuodaan USA:n itärannikolle ja Meksikon lahden kaupunkeihin. USA:ssa ollessani tuotiin viiden viikon aikana Euroopasta yhteensä 90 000 paalia ja säkkiä. Philadelphia oli suurin tuontisatama, ja sinne tuotiin 19 000 paalia, joista 10 000 oli Saksasta, 8 000 Puolasta ja 1 000 paalia Irlannista. Toiseksi suurin maahantuontisatama oli New York, jonka tuonti oli noin 17 000 paalia ja tuontimaiden suhde sama kuin edellä ja lisäksi Hollannista 1 300 paalia ja Ruotsista 1 000 säkkiä.

Meksikon lahdessa sijaitsevien New Orleansin ja Tampan kummankin tuonti käsitti 10 000 paalia. Tässä oli paljon ruotsalaista turvetta: New Orleansin kohdalla 3 500 säkkiä ja Tampan kohdalla 1 000 säkkiä. Mobilen ruotsalainen tuonti oli 1 000 säkkiä.

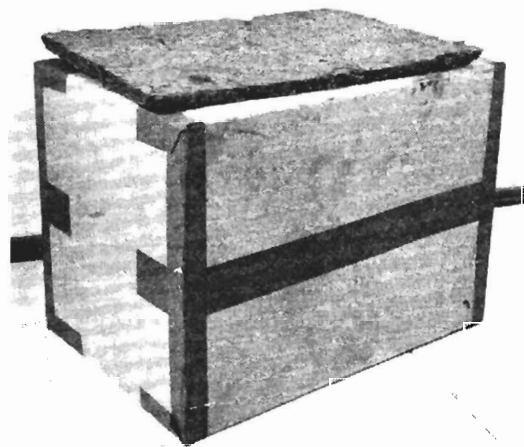
USA:n tuontiturpeen hinnat vaihtelevat hyvin paljon eri vuosina, ja tällä hetkellä

ne ovat noususuunnassa. Vuosien 1951—61 aikana on turpeen tonnihinta noussut 32:72 dollarista 52:13 dollariin. Nämä hinnat ovat keskimääräisiä ja lasketut c & f USA:n satamissa.

USA:n oman säkitetyn turpeen hinta on tuotantolaitoksella alle 20 dollaria tonnilta. Kotimaisen turpeen voittomarginaali on näin ollen hyvin suuri, ja tuottajat pitävätkin hyvin edullisena sopivan suuruisia ulkomaista tuontia, mikä pitää kotimaiset hinnat korkealla.

Tavallisimmat kasvuturpeen ostokaudet USA:ssa ovat helmikuusta toukokuuhun ja elokuusta lokakuuhun. Maanparannusaineena käytetty kasvuturve on tullivapaita. Turvetta ei mainosteta päivä- eikä aikakauslehdissä, koska se on verrattain halpa hyödyke eikä kestä lisäkustannuksia. Toisaalta turvepakkaukset, nimenomaan voimapaperisäkit, ovat hyvin koristeellisia, mikä voidaan katsoa myyntiä edistäväksi mainostukseksi.

Kauppapuutarhureiden mielestä ovat saksalaiset 7,5 j³:n paalit parasta eurooppalaista tavaraa. Saksalaisilla paaleilla on muutenkin runsaasti good will'ia USA:n markkinoilla. Toisaalta puolalaiset paalit ovat kauniisti koristetut punaisilla rimoilla, mikä on edistänyt niiden myyntiä. Viime vuonna on ruotsalainen turve voimapaperisäkkeihin pakattuna voittanut alaa. Voimapaperisäkit ovat hyvin kestäneet laivauksen ja purkauksen satamissa. Ainoastaan noin 5 % on vahingoittunut. Ruotsalainen turve on laadullisesti erittäin

Kuva 5. Turpeesta valmistettuja kasvulevyjä pakattuina myyntiä varten.

hyvää, hieman karkeampaa kuin keski-eurooppalainen. Eräiden USA:n yliopistojen turvetutkijoiden mielestä karkeampi turvelaatu on parempaa kuin hienempi varsinkin taimiviljelyssä. Toisaalta omakotitaloissa ei ymmärretä turpeen laadusta ja käytöstä paljoakaan, vaan ostetaan yleensä halvinta turvetta, pääasiassa Michiganin turvetta 4 j³:n ja 6 j³:n paperisäkeissä.

Turpeen ohella olen esitellyt myös A. Ahlström Osakeyhtiön valmistamia Finn Pot ruukkuja, joiden raaka-aine on turve. Asiantuntijoiden mielestä ne olivat erittäin käyttökelpoisia, ja niille löytyy ehdottomasti sija USA:n markkinoilla.

Viljelytavat kaikkialla maailmassa muuttuvat parhaillaan käänteentekevästi, ja sen ohessa turpeen viljelykäyttö lisääntyy nopeasti. Suomen on maailman toiseksi suorikkaimpana maana ehdottomasti py-syttävä mukana kehityksessä.

Turveteollisuusliiton pitkäaikainen teknillinen ja taloudellinen tutkimustyö vientimahdollisuuksien luomiseksi alkaa tuottaa käytännöllisiä tuloksia. Jotta markkinoinnin suorittaminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja pienin kustannuksin olisi mahdollista, perustettiin viime vuonna Turveteollisuusliiton toimesta vientikunta hoitamaan kasvuturpeen vientiä. Suomella on nyt kaikin puolin hyvät edellytykset kilpailussa maailman turve-markkinoilla.

Turvetuotannon kansantaloudellinen merkitys on hyvin moninainen. Tässä yhteydessä on huomattava erikoisesti se seikka, että turveteollisuuden ansiomahdollisuudet keskittyvät sellaisille seuduille, joilla muiden elinkeinojen harjoittaminen juuri soiden vuoksi on ollut vaikeata tai mahdotonta. Turpeen noston jälkeen on suo lisäksi entistä arvokkaampi maanviljely- ja metsämaana.

S u m m a r y :

MARKETING OF FINNISH PEAT MOSS

Peat is one of the most important natural resources in Finland, but it has been utilized the least of all. With an annual production of 250 000 tons, our peat resources will last for about two thousand years.

The increasing demand of peat in the world market has opened new prospects for our peat industry. The peat moss trade has been the main object of our peat industry during the last two years, and the development is turning thereto. Modern process of production and new technique of packing have created new chances for a large-scale use of peat moss in the home market and abroad.

The world production of peat was estimated in 1960 at 160 million tons against 76 tons in 1958. 100 million tons were used for agricultural purposes in 1960. The total use of peat moss in the world has increased steadily during the last years. The use has, however, been confined to the more developed regions of the world, such as North America and Europe.

The USA and the USSR are the two largest consumers of peat moss to-day. In these countries peat moss is used on open ground as well as in greenhouses.

USSR has the largest peat deposits in the world and the country is self-supporting as far as the peat is concerned.

The total annual use of peat moss in the USA amounts to 750 000 tons of which about 300 000 tons is imported peat mainly from Canada and Europe.

In Europe West-Germany is producing 550 000 tons of peat moss, Holland about 100 000 tons, England 80 000 tons and Ireland 20 000 tons. In Scandinavia Sweden is producing about 50 000 tons, Denmark 40 000 tons and Norway 30 000 tons. The figures are estimated for 1961. All these European countries are engaged in the export trade of peat moss. The largest exporter is Germany of whose production one third is exported chiefly to the USA and England.

The total world trade of peat moss is estimated at about 400 000 tons per annum. The trading volume is increasing steadily and peat moss is becoming a signifying factor in international trade. The proper utilisation of land, faster progress in soil technology, better conservation of moisture and higher standard of living stimulate essentially this development.

Finland is a good example of this tendency. During the last two years growers and nurserymen have started to use mere peat moss as soil conditioner in greenhouses. This usage is based on a peat cultivation method by Dr. V. Puustjärvi. In order to keep costs limited in green-

Kalervo Autio:

METSÄNPARANNUSTYÖT VALTAKUNNALLISESSA METSÄNHOITO-OHJELMASSA

Metsäteollisuudessamme parhaillaan viireillä oleva laajentumis- ja tuotannon uudistumiskausi aiheuttaa jo lähivuosina n. 40 %:n nousun teollisuuden raakapuun kysynnässä. Kysymystä metsävarojemme riittävydestä tätä hakkuupainetta vastaan on jo monasti puntaroitu. Onneksi meillä on ollut valtakunnan metsien arviointeihin ym. tutkimuksiin perustuvia tietoja metsiemme kasvusta ja kulutuksesta sekä rakenteellisista muutoksista jo vuosikymmenien ajoilta. Näihin tietoihin tukeutuen on vastausta kysymykseen sävyttänyt tietty optimismi. Arvokkaan lähtökohdan tuotanto- ja hakkuumahdollisuuksien tarkastelulle antaa v. 1961 valmistunut metsätalouden suunnittelukomitean mietintö. Siitä ilmenee käsitys, että viime aikojen kehitys metsissämme on metsänhoidon kaikin puolin tehostuessa ollut suunnaltaan suotuisa, mutta liian hidas. Puuntuotantomahdollisuudet eivät ole vielä läheskään täysin hyväksikäytetyt, vaan tuotosta voidaan huomattavasti lisätä. Komitea on ehdottanut toteutettavaksi laajan sarjan toimenpiteitä metsätaloutemme edistämiseksi. Mietinnön metsänhoito-ohjelmaa koskevassa osassa nähdään, että perusparannustöille on annettu erittäin keskeinen ja tärkeä osa.

Metsiemme vuotuinen kasvu on nykyi-

sin n. 46 milj. m³ (kuoretta) vuodessa. Viime hakkuukauden kulutus on laskettu hieman suuremmaksi, eli n. 48 milj. m³. Olemme jo parin vuoden ajan suorittaneet erityisesti havupuihin kohdistuvaa pääomahakkuuta ja kuitenkin jo lähivuosien lisätarpeeksi laajenevalle teollisuudellemme on laskettu tarvittavan puuta 5,4 milj. m³ tähänastista enemmän vuosittain. Asiantuntijaryhmä laskema nk. HKLN-hakkuusuunnite on vv. 1963—72 varten n. 47 milj. m³/v, eli 1 milj. m³ kasvua suurempi. Suunnite olisi asteittain nouseva siten, että kiertoaikaa lähentelevän siirtymäjaksos kuluessa se nousisi aina 66 milj. m³:iin asti lisäyksen ollessa alussa kolmen ensimmäisen vuosikymmenen aikana n. 1 milj. m³ ja myöhemmin 2 milj. m³ vuodessa. Metsiemme tuotosta on arvioitu voitavan lisätä n. 20 milj. m³, eli lisäystä 43 %. Osa tuotoksen lisäyksestä voitaisiin käyttää hyväksi jo siirtymäkautena hakkuun muodossa, sillä tavoitetuotokseen voidaan päästä jo puustopääomalla, joka on vain 27 % nykypuustoa suurempi. Ohjelma tosin antaa mahdollisuuden puun käytön lisäämiseen, mutta vain varteenotettavin edellytyksin. Ellei tuotantopohjan laajentamista tarkoittavaa metsänhoito-ohjelmaa perusparannuksineen voida toteuttaa, ei myöskään hakkuuta voida li-

houses, this method will have a profitable economic basis. Practical application to use peat moss on the open ground will also take place.

Modern milled peat production makes it possible to manufacture peat moss on a large scale. Peat moss packed in burlap covered bales are nowadays yielding to polyethylene covered kraftpaperbags. Peat moss for export is most economical to be packed in paperbags where the peat is compressed approximately 3 to 1.

Peat boards are a new article in the trade. The peat is compressed 1 to 5. The boards are primarily intended for seedlings, plants and cuttings in greenhouses. When using peat boards, transportation and storage is less of a problem.

Planting pots called Finn Pots are an another

new product made primarily of peat. Several planting pots on a same plate rationalize the work. The Finn Pots have gained much popularity among the growers in Finland as well as abroad.

The exportation of Finnish peat moss and peat moss products will in the beginning be directed to the USA who traditionally is the greatest importer of peat moss and also the most exacting.

The peat industry has many important consequences to the national economy of Finland. A growing peat industry would assist solving problems of earnings and unemployment especially for those living in bog districts where the conditions of living and means of earning are less satisfactory. Drained bogs can also be converted and used for agricultural and forestry purposes.